

Kandidátské disertační práce

Před odbornými komisemi vědecké rady VA AZ byly v měsíci dubnu 1968 úspěšně obhájeny dvě kandidátské disertační práce.

Podplukovník Ing. Vladimír Bradáč obhájl práci na téma

„Analýza informačního toku velitelství pluku z hlediska potřeby velení při organizaci a řízení útočného boje“.

V úvodu práce disertant ukazuje dosavadní nízkou efektivnost práce velitelství pluku při shromažďování, zpracovávání a předávání informací. Potřebný čas na tyto úkony zpravidla převyšuje kritický čas hodnoty informace. Dále v úvodu objasňuje výchozí údaje a předpoklady k vytyčení cíle a obsahu disertační práce.

V druhé části disertant vysvětluje obsah používaných pojmů v práci.

Ve třetí části analyzuje současný stav informačního toku velitelství pluku při organizaci a vedení útočného boje, a to ze dvou hledisek:

— podle požadavků, které kladou soudobé řády a předpisy na obsah informací k úspěšnému velení na jednotlivých stupních velení,

— podle skutečné praxe ze cvičení.

Od rozhodnutí velitele svazku až po proniknutí k poslednímu vykonavateli, tj. k tanku a OT, je třeba v období organizace útočného boje 7—8 hodin a v průběhu vedení útočného boje 2—2½ hodiny. V práci porovnává tyto časové údaje s časovými snímky, získanými při cvičení s vojsky. Ukazuje, že pluk a jemu podřízené stupně velení nejsou zpravidla schopny splnit v daném časovém intervalu všechny úkoly, které jim ukládají naše předpisy a řády.

Disertant dále zdůvodňuje, proč na cvičeních je zpravidla dosahováno podstatně kratších časů, než ukazují výsledky jeho teoretického rozboru. Tento stav vyplývá ze skutečnosti, že při cvičeních zpravidla neproběhne vnitřní informační tok v plném rozsahu. V závěru této části práce ukazuje hlavní opatření, jejichž realizace má podle autora zvýšit účinnost i kvalitu velení pluku v útočném boji.

Ve čtvrté části rozebírá potřebu informací z hlediska velení pluku při organizaci a vedení útočného boje. Tato potřeba vyplývá především z nutnosti řídit palbu, pohyb, odbornou činnost a zabezpečit vysoký morálně politický stav. Pod pojmem „odborná činnost“ zahrnuje veškerou činnost jednotek, která není právě palbou a pohybem (např. průzkum, ženijní zabezpečení, materiální zabezpečení atd.).

Všechny tyto základní druhy činnosti rozebírá z hlediska potřebných informací o nepříteli, vlastních jednotkách, terénu

a povětrnostních podmínkách — a to tak, že vždy určuje, které informace může získat příslušný stupeň velení sám, které informace může získat od podřízeného nebo nadřízeného velitelství.

V závěru této části práce ukazuje, že při dosavadním způsobu práce nelze za dnešních podmínek velení snížit potřebný čas ke shromáždění a zpracování informací a k doručení rozhodnutí velitelům jednotek. Východisko z této situace vidí v začlenění pluku do automatizovaného systému velení.

Dílčí závěry z jednotlivých kapitol shrnuje disertant v poslední části práce; současně ukazuje, jak je jich možné dále využít.

Kandidátská disertační práce podplukovníka Bradáče je uložena v Ústřední tajné knihovně VA AZ pod čj. 09230.

—☆—

Podplukovník Ing. Miloš Štěpánek obhájil práci na téma

**„Komplexní a centrální řízení sil a prostředků průzkumu k účinnému zpravodajskému zabezpečení soudobého boje vševoj-
skového svazu“.**

V práci řeší analýzu současného řízení průzkumu u pohraničního svazu a navrhuje, co je třeba učinit podle jeho názoru k tomu, aby se systém řízení průzkumu co nejvíce přiblížil požadavkům vysoké bojové připravenosti a požadavkům okamžitého přechodu k bojové činnosti.

V první kapitole autor uvádí možné způsoby zahájení války a zdůvodňuje, že jedním z faktorů, který podmiňuje úspěch ve válečném střetnutí, je organizace, bojová připravenost a schopnost všech zpravodajských orgánů vést aktivní a nepřetržitý průzkum jak před zahájením napadení, tak i v průběhu bojové činnosti.

Hlavní úsilí průzkumu divizí má být podle něho soustředěno na nepřetržité sledování taktických prostředků jaderného napadení, velitelských stanovišť a činnost mechanizovaných a tankových brigád i lehkých obrněných pluků v zájmových prostorech.

V počátečním období války musí zpravodajské orgány získat takové množství zpráv o činnosti nepřítele, aby velitelé

a štáby na základě jejich vyhodnocení mohli přijmout zdůvodněná rozhodnutí k vedení bojové činnosti. Ve zpravodajském zabezpečení operace je třeba položit hlavní důraz na včasné získání hodnověrných a přesných podkladů k prvnímu hromadnému úderu.

Požadavky na včasné získání značného množství zpráv o činnosti nepřítele si vynucují přehodnotit dosavadní systém uvádění průzkumných útvarů a jednotek do bojové pohotovosti. K zabezpečení jejich trvalé bojové pohotovosti doporučuje disertant zavést dva i více nástupních termínů nováčků, přednostní výběr kádrů, přednostní doplňování novou bojovou technikou a přizpůsobit organizační strukturu co nejvíce válečným potřebám.

Ve druhé kapitole práce analyzuje současný stav řízení průzkumu u pohraniční divize. Kromě jiných opatření doporučuje:

- vytvořit ze zpravodajského oddělení divize středisko řízení průzkumu, sběru, vyhodnocování a využití získaných zpráv,
- řídit průzkum střediskem již v míru,
- řízení průzkumných sil a prostředků zabezpečit vysoce výkonnými a spolehlivými pojítky a ostatními druhy materiálně technického zabezpečení,
- zvýšit kvalifikaci důstojníků průzkumu.

Ve třetí kapitole navrhuje řízení průzkumu s využitím prostředků mechanizace a automatizace. K tomu je třeba podle jeho názoru vyřešit jednotypový transportér pro všechny průzkumné jednotky, účelněji vybavit skupiny hloubkového průzkumu, rozšířit prostředky radiotechnického a vzdušného průzkumu a změnit organizační strukturu průzkumných praporů divizí a průzkumných čet pluků. Navrhuje dále různé moderní technické prostředky, které by umožnily přechod k automatizovanému zpravodajskému podsystemu. Zdůrazňuje, že však nejde jen o novou techniku, ale i o přerod myšlení zpravodajských orgánů, o jejich připravenost a systém práce.

Ve čtvrté kapitole navrhuje konkrétní opatření u průzkumného praporu divize, a to jak v jeho organizační struktuře, tak i v jeho použití při ostraze státní hranice.

Disertační práce podplukovníka Ing. Miloše Štěpánka je uložena v Ústřední tajné knihovně VA AZ pod čj. 09218.